

Torsdagen den 22 januari

Kl. 14.30

*Om regeringsåtgärder
för att hjälpa viss jugo-
slavisk medborgare*

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

1 § Justerades protokollet för den 14 innevarande månad.

2 § Svar på fråga 1986/87:304 om regeringsåtgärder för att hjälpa viss jugoslavisk medborgare

Anf. 1 Utrikesminister STEN ANDERSSON:

Herr talman! Karin Ahrland har frågat mig om den svenska regeringen avser att ingripa till förmån för en 19-årig jugoslavisk kvinna som under besök i Jugoslavien nyligen har blivit fråntagen sitt pass och inte kan återvända till Sverige.

Utrikesdepartementet har redan instruerat den svenska ambassaden i Belgrad att söka utröna vad kvinnan är anklagad för och hur länge hon kan komma att hållas kvar. Jag vill tillägga att allmänt gäller att våra utlandsmyndigheter i princip är förhindrade att göra officiella framställningar hos utländska myndigheter till förmån för den utländska statens egna medborgare. Med hänsyn till att den 19-åriga kvinnan har bott i Sverige i tre år och går i svensk gymnasieskola, anser jag dock att det är berättigat att vi på svensk sida försöker hjälpa henne.

Anf. 2 KARIN AHLAND (fp):

Herr talman! Jag tackar utrikesministern för svaret. Jag vet naturligtvis att vi inte kan agera på samma sätt för en som inte är svensk medborgare som för en som är det. Men, vi har, tycker jag, en moralisk plikt att försöka hjälpa den som bott här länge och tydligen råkat illa ut i sitt eget land, som har ett dåligt rättsskydd.

Såvitt jag vet brukar den jugoslaviska staten – som alltså ogillar faderns agerande och därför har skickat åtta poliser på henne – normalt vilja ha goda förbindelser med Sverige, och det bör ju vara ömsesidigt. Under sådana omständigheter tycker jag, herr talman, att det borde vara möjligt för goda svenska diplomater att agera för den som bor i Sverige och som inte, såvitt vi vet, har gjort sig skyldig till något vi kan fördöma.

Jag tänker dock inte, herr talman, plåga utrikesministern med några detaljfrågor i denna sak. Vi kanske båda två hjälper flickan bättre om den tysta diplomatinnan kan verka i Belgrad.

Med detta vill jag tacka för svaret och önska, på gott folkpartisätt, utrikesministern lycka till.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Svar på fråga 1986/87:296 om förmedlingen av "svart" arbetskraft

Anf. 3 Arbetsmarknadsminister ANNA-GRETA LEIJON:

Herr talman! Wiggo Komstedt har mot bakgrund av ett ärende i Kristianstad frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att förhindra att arbetsförmedlingspersonal ger råd om "svart" arbetskraft.

Tjänstemännen vid arbetsförmedlingen skall naturligtvis inte lämna råd eller vidta andra åtgärder som främjar förekomsten av "svarta" arbeten eller andra olagligheter på arbetsmarknaden. Jag tycker att detta är helt självklart, och jag är övertygad om att förmedlingens personal är av samma mening.

Utredningen av det aktuella ärendet är inte slutförd. Jag vet att arbetsmarknadsstyrelsen följer ärendet. Några åtgärder från min eller regeringens sida anser jag inte behövas.

Anf. 4 WIGGO KOMSTEDT (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet för svaret, men vet att statsrådet i princip inte tar ställning till enskilda fall. Jag har bara velat redogöra för vad som hände på en arbetsförmedling i vårt land. Det kan hända att en del gör den funderingen att skattetrycket i vårt land nu nått den höjden att även arbetsförmedlingarna anser sig kunna förmedla arbeten utan att de skall behöva deklarerars. Det är naturligtvis helt oacceptabelt – någonting som jag tror att vi i detta hus är överens om.

Ärendet är under utredning, som jag också påpekade i min fråga. Polisens ekorotel i Kristianstad utreder ärendet. Vi får naturligtvis avvakta resultatet. Jag har ändå från principiell synpunkt velat ställa frågan om det förekommer på andra ställen i vårt land att man anser sig kunna ge råd och tala om för människor, att räknar de med att inkomsten skall behöva tas upp till beskattning, det råkar ju inte vara fråga om mer än en halv dags arbete, då kan de inte få någon hjälp.

Jag har naturligtvis inte, som jag sade tidigare, väntat mig något ställningstagande i detta enskilda fall utom mera principiellt. Att arbetsförmedlingarna inte främjar "svarta" arbeten tycker statsrådet är helt självklart. Ja, det är tydligen inte så självklart, eftersom sådant förekommer.

Jag får anledning att återkomma. Jag hade väntat mig ett mera principiellt avståndstagande från statsrådets sida.

Anf. 5 Arbetsmarknadsminister ANNA-GRETA LEIJON:

Herr talman! För det första tror jag inte att man kan göra ett mera principiellt avståndstagande än det jag gjort. För det andra vet vi faktiskt inte än om sådant som Wiggo Komstedt påstår förekommer, eftersom utredningen i det här aktuella fallet inte är avslutad. Man skall vänta tills utredningen är slutförd, innan man drar några slutsatser av vad som har hänt.

Anf. 6 WIGGO KOMSTEDT (m):

Herr talman! Vad som finns i dag i detta ärende, statsrådet Leijon, är den promemoria som jag har fått från polisens ekorotel i Kristianstad. Anmälaren framträder där med namn och talar klart och tydligt om vilka råd han har fått av arbetsförmedlaren. Det är det kända faktumet i dag. Det finns naturligtvis anledning att avvakta utredningen. Men jag tror absolut inte det är så självklart som statsrådet säger i sitt svar att sådant inte förekommer. Jag beklagar och är orolig om detta är någonting som förekommer på våra arbetsförmedlingar litet varstans i landet. I så fall är det mer än allvarligt.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på fråga 1986/87:288 om myndighetsansvaret vid oljeskador

Anf. 7 Kommunikationsminister SVEN HULTERSTRÖM:

Herr talman! Viola Claesson har med hänvisning till haveriet med Thuntank 5 frågat miljö- och energiministern om regeringen ämnar se till att ansvaret inför kommande liknande olyckor flyttas över till myndigheter med kompetens på miljö- och naturskyddsområdet. Frågan har överlämnats till mig för besvarande.

I samband med ett fartygshaveri åvilar det sjöfartsverket att besluta om de förbud eller förelägganden som erfordras i samband med bärgning och hur fartyget sedan skall få förflyttas. Dessa beslut kräver kompetens beträffande fartyg. Sjöfartsverket besitter den kompetensen.

Enligt lagen om åtgärder mot vattenförorening från fartyg är det förbjudet att släppa ut olja från fartyg. Om olja släpps ut i samband med en olycka, skall utsläppet begränsas så långt det är möjligt. Sjöfartsverket har självfallet, som alla andra, att beakta detta. Bogseringen tilläts först när all olja läktrats över till ett annat fartyg.

Något behov av en ändrad ansvarsfördelning, som Viola Claesson aktualiserar, föreligger enligt min mening inte. I sammanhanget vill jag nämna att jag tillsammans med försvarsministern och miljö- och energiministern kommer att gå igenom erfarenheterna av haveriet vad gäller bl. a. samordningen mellan myndigheterna och informationsflödet.

Anf. 8 VIOLA CLAESSION (vpk):

Herr talman! Jag ber att få tacka Sven Hulterström för svaret.

Efter Bhopal-katastrofen och förvarningar om att liknande händelser skulle kunna inträffa i Sverige genom ett gasutsläpp vid Bofors, fick vi veta ganska mycket om vilka risker som vi löper här i Sverige. Det sades att vi lever på kemibomber, och vi fick veta mycket mer om frakterna av farligt gods både på våra vägar och på farleder till havs.

Det anses att reglerna i Sverige för hantering av farligt gods är stränga. Thuntank-olyckan tycker jag visar på vilka brister som finns, även om Thuntank 5 inte fraktade ämnen som kallas giftiga i lagens mening. Haveriet skulle ju ha kunnat leda till mycket stora skador.

Jag tycker också, herr talman, att statsrådets svar på min fråga är något

motsägelsefullt. Först får vi våra farhågor besannade. Det är nämligen så att de myndigheter som har hand om haverier av det här slaget är experter endast på fartyg. Jag efterlyser miljökompetens hos dem som skall ha ansvaret vid så här stora olyckor. Sedan säger Sven Hultström ändå att miljö- och energiministern, försvarsministern och Sven Hultström själva skall diskutera en eventuell samordning. Det väcker vissa förhoppningar. Men jag skulle faktiskt vilja ha klara besked. Alla de människor som bor på olika orter längs kusterna vet vilka områden som skulle ha drabbats, när man nu prioriterade ekonomiska skäl före miljöskäl genom att frakta Thuntank 5 ända ner till Landskrona för reparation. Man kunde ha gått en mycket kortare sträcka.

Jag vill alltså ha klara besked på den här punkten. Kommer miljökompetens att finnas hos de ansvariga i fortsättningen eller inte? Jag skulle också vilja veta: Vad hade hänt, med den lagstiftning och ansvarsfördelning som vi nu har, om det hade varit en större olycka utanför Bråviken, för att ta ett av de vackraste områdena i Sverige?

Anf. 9 Kommunikationsminister SVEN HULTSTRÖM:

Herr talman! Det jag betonade i svaret är den del av frågan som gäller om regeringen ämnar se till att ansvaret för den här typen av olyckor flyttas över på någon annan myndighet. Detta är en sak – om ansvaret i det här fallet skall ligga på sjöfartsverket. Jag ser inget skäl för att ändra på det förhållandet.

Men detta utesluter inte, som jag säger i svaret, att myndigheterna och regeringen kan samråda när det gäller den här typen av frågor.

Jag utgår ifrån att sjöfartsverket när detta hände hade samråd också med miljömyndigheter. Hade man bedömt att det skulle kunna bli ytterligare läckage förutsätter jag att man hade behövt ytterligare samråd. Nu gjorde man inte den bedömningen, utan man menade att eftersom båten hade tömts på olja fanns det inte risk för ytterligare läckage. Och hela denna långa bogsering – jag kan gärna medge att det är motiverat att fråga varför den företogs – skedde under övervakning.

En sak är var huvudansvaret ligger. Det innebär inte att man inte samråder med andra myndigheter.

Anf. 10 VIOLA CLAESSION (vpk):

Herr talman! Det handlar egentligen om två helt olika saker. Jag frågar efter om man inte tänker ändra nuvarande förhållanden så att det kommer att finnas miljökompetens hos dem som skall bära ansvaret inför liknande händelser i framtiden.

Statsrådet talar om samråd, men det är något som man tillgriper först efter det att ett haveri eller en olycka har inträffat. Vad många människor i Sverige oroar sig över och som jag också vill ha svar på är hur man skall vara bättre förberedd inför olyckor, så att man minskar de risker som människor och miljö utsätts för. Det skulle jag vilja ha ett litet klarare besked om.

Ytterligare en sak: De människor och de kommunalt ansvariga i kommunerna längs kusten som med bävan följde dramat bl. a. genom TV-utsändningarna undrar naturligtvis om det i framtiden kommer att finnas möjlighet för kommunerna att inlägga veto mot att frakter av det här slaget

sker längs kusterna. Det är just den typen av frågor man har anledning att ställa med anledning av det här dramat.

Prot. 1986/87:58
22 januari 1987

Om busstrafiken mellan Härjedalen och Stockholm

Anf. 11 Kommunikationsminister SVEN HULTERSTRÖM:

Herr talman! Det är möjligt att jag inte har uppfattat frågan så som den framställs när Viola Claesson nu förtydligar den. En prövning även av den förebyggande delen kan emellertid ingå i de genomgångar som vi nu skall göra. Som frågan var ställd uppfattade jag att den gällde vem som skall ha ansvaret vid ett sådant här tillfälle, och då har jag svårt att se att det finns någon med bättre kompetens än sjöfartsverket när det gäller att flytta ett fartyg. Detta hindrar som sagt inte att sjöfartsverket tar kontakt och samråder med miljömyndigheterna om hur flyttningen skall gå till.

Anf. 12 VIOLA CLAESSION (vpk):

Herr talman! Nej, min fråga var nog ganska tydlig. Jag efterlyser experter på miljöområdet inom den myndighet som bär ansvaret när ett haveri inträffar. Samråd är ju någonting som kommer in i bilden i efterhand, då en eller annan expert skulle kunna kallas in. Vad jag menar är att miljökompetensen borde finnas hos dem som från början bär ansvaret och som först kontaktas – i detta fall Gävle.

Nu har jag fått klart besked om att det inte finns någon miljökompetens hos sjöfartsverket. Den kompetens man har inom den myndigheten gäller fartyg, och det är en helt annan sak.

Men detta, herr talman, är å andra sidan svaret på varför man prioriterade ekonomiska hänsyn framför miljöhänsyn. Är det inte så, Sven Hultenström?

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på fråga 1986/87:297 om busstrafiken mellan Härjedalen och Stockholm

Anf. 13 Kommunikationsminister SVEN HULTERSTRÖM:

Herr talman! Ingrid Hemmingsson har frågat mig när regeringen kommer att avgöra ett ärende där statens järnvägar överklagat transportrådets beslut att meddela Mohlins Bussar i Härjedalen Handelsbolag tillstånd till s. k. veckoslutstrafik med buss mellan Härjedalen och Stockholm. Vidare önskar Ingrid Hemmingsson veta vad regeringens beslut kommer att innebära.

Regeringen kommer att fatta beslut i ärendet inom kort. Något förhandsbesked om beslutets innebörd kan givetvis inte lämnas, och jag är inte beredd att i detta sammanhang kommentera vad Ingrid Hemmingsson anfört angående den nuvarande trafikens uppläggning och omfattning.

Anf. 14 INGRID HEMMINGSSON (m):

Herr talman! Jag vill tacka kommunikationsministern för svaret.

Svaret var visserligen kortfattat, kanske ett av de mest kortfattade som lämnats här i kammaren, men det har jag full förståelse för. Det viktiga är att svaret var positivt och att beslut kommer att fattas inom kort.

Prot. 1986/87:58
22 januari 1987

*Om Visby som hemmahamn för Gotlands-
trafiken*

Ärendet har dragit mycket långt ut på tiden. Redan i maj överklagade SJ transportrådet beslut. Men det handlar här om en region där turistnäringen är den dominerande. Avstånden är långa, och Härjedalen har faktiskt ingen tågtrafik. Härjedalsborna behöver alltså en bättre kommunikation.

För alla typer av trafiktillstånd krävs att trafiken skall vara behövlig och att den skall vara lämplig. Transportrådet måste ändå ha gjort bedömningen att båda dessa krav uppfylldes, eftersom man för Mohlins del har sagt ja till tillståndet. Dessutom finns i det här fallet en enig lokalopinion. Länet, med landshövdingen i spetsen, har t. o. m. gjort uppvaktningar på departementet. Med tanke på de bedömningar som gjorts tidigare tycker jag därför att det vore märkligt om regeringen skulle finna att trafiken inte är behövlig eller lämplig.

När det gäller konkurrensförhållandena heter det vidare att man skall skydda redan etablerad trafik från konkurrens som kan ha menlig inverkan. Härjedalen har, som jag nämnde, ingen tågtrafik. Det är alltså inte det subventionerade järnvägsnätet som skall skyddas från konkurrens. Här gäller det en enda buss från Mohlins, medan SJ under de månader då det är högsäsong för turismen kör med 27 bussar. Vad det är fråga om är ett komplement, och den som tar en risk i det här fallet är faktiskt detta lilla bussbolag som kör med en buss. Går det inte bra får bussbolaget lägga ned sin verksamhet. Därför hoppas vi alla i Jämtlands län verkligen på ett positivt svar från regeringens sida.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på fråga 1986/87:300 om Visby som hemmahamn för Gotlands- trafiken

Anf. 15 Kommunikationsminister SVEN HULTERSTRÖM:

Herr talman! Ingrid Hasselström Nyvall har, mot bakgrund av den principöverenskommelse om Gotlandstrafiken som träffats mellan transportrådet och Stockholmsrederiet Nordström & Thulin AB, frågat om jag är beredd att medverka till att Visby även i fortsättningen blir hemmahamn för trafiken.

Den principöverenskommelse om Gotlandstrafiken som träffats mellan transportrådet och Nordström & Thulin bereds för närvarande inom kommunikationsdepartementet. I avvaktan på regeringens ställningstagande är jag förhindrad att närmare kommentera överenskommelsen. Jag har dock tidigare här i kammaren, i en interpellationsdebatt, i november 1986, redovisat utgångspunkterna för den fortsatta Gotlandstrafiken.

Som bekant har bl. a. Gotlandsbolaget riktat kritik mot den formella handläggningen av förhandlingarna. I avvaktan på den granskning som nu görs av en särskild juristgrupp och på regeringens ställningstagande till principöverenskommelsen är jag för närvarande inte beredd att närmare kommentera Ingrid Hasselström Nyvalls fråga.

Anf. 16 INGRID HASSELSTRÖM NYVALL (fp):

Herr talman! När min fråga ställdes trodde jag att den enligt den nya ordning som nu gäller i riksdagen skulle besvaras i samband med svaret på den interpellation som är framställd om Gotlandstrafiken. Men jag tackar naturligtvis för svaret redan i dag.

Den fråga jag ställt är ju en delfråga i det stora problemkomplexet Gotlandstrafiken. I avvaktan på utredning om hur avtalsförhandlingarna gått till och hur avtalet i detalj ser ut vill jag ändå rikta uppmärksamhet på gotlänningarnas stora oro över de konsekvenser avtalet kan komma att få.

Det är självfallet att valet av hemmahamn inom en nation inte har samma ekonomiska betydelse som när man väljer en bekvämlighetshamn. Men även i Sverige bör den ort där fartyg är registrerade ha större möjligheter än andra orter att tillgodose fartygen med både arbetskraft och produkter. För Gotlands del räknar kommunen med att minst ca 320 personer som anställda eller leverantörer är direkt beroende av färjetrafiken. Därtill kommer ca 250 personer under högsäsongen. Även dessa är till stor del gotlänningar. Den ekonomiska betydelsen av Visby som hemmahamn är viktig, men ännu väsentligare vet jag att den psykologiska är. Därför hoppas jag att färjetrafiken – oberoende av vem som sköter denna – skall höra hemma på Gotland.

Enligt uppgifter i dag har rederiet Nordström & Thulin meddelat att man har planer på att kalla linjen Visbylinjen och att driva den från ett dotterbolag med Visby som hemmahamn. Dessa glädjande nyheter trodde jag skulle ingå i ett positivt svar från statsrådet Hulterström i dag. Jag kan bara hoppas att den fortsatta handläggningen kommer att följa dessa linjer. I övriga frågor kring Gotlandstrafiken inväntar jag den interpellationsdebatt som kommer att äga rum i början av februari.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på fråga 1986/87:299 om åtgärder med anledning av vissa anklagelser mot SIDA:s ledning

Anf. 17 Statsrådet LENA HJELM-WALLÉN:

Herr talman! Gunnar Hökmark har frågat mig om jag avser vidtaga någon åtgärd med anledning av de grava anklagelser som har riktats mot SIDA:s verksamhet för att ej följa tryckfrihetsförordningens regler.

Frågan om SIDA:s verksamhet följt tryckfrihetsförordningens föreskrifter utreds av justitiekanslern. Jag har därför för närvarande inte anledning att överväga någon särskild åtgärd.

Anf. 18 GUNNAR HÖKMARK (m):

Herr talman! Frågan gäller inte enbart om det kommer att påvisas att SIDA:s verksamhet har brutit mot tryckfrihetsförordningen, utan den gäller också om vi skall ha en öppen och fri debatt om det svenska u-landsbiståndet och vilken inställning biståndsministern själv har till detta.

Det är helt uppenbart, herr talman, att SIDA:s verksamhet genom olika åtgärder försökt strypa den fria debatten inom SIDA och bland dess

Prot. 1986/87:58
22 januari 1987

Om åtgärder med anledning av vissa anklagelser mot SIDA:s ledning

medarbetare. Det har Carl Tham egentligen själv vidgått genom att han har konstaterat att någon formulering har varit olycklig. Men den s. k. konsultpolicyen har varit uppsatt en lång tid innan den över huvud taget dementorades.

Det är mot denna bakgrund jag trots allt skulle vilja ställa en förtydligande fråga till biståndsmministern: Är det acceptabelt utifrån biståndsmministerns perspektiv – oavsett om det är acceptabelt enligt tryckfrihetsförordningen eller ej – att ha en konsultpolicy som ställer krav på "solidaritet", vilket i det här fallet innebär tystnad?

Jag skulle också vilja fråga om biståndsmministern är beredd att vidtaga åtgärder för att inskräpa och hos SIDA:s medarbetare skapa förtroende för att den fria debatten faktiskt uppskattas. I dag är situationen den att man upplever att yttrandefriheten har beskurits.

Slutligen skulle jag vilja fråga om biståndsmministerns del i det hela, eftersom hon själv uppenbarligen ringde Carl Tham med anledning av ett par biståndsarbetares inlägg i debatten om Etiopien och ställde frågor om den status dessa inlägg hade. Varför gjorde hon det? Det är ju så uppenbart att detta var personliga åsikter. Carl Tham har apropå detta samtal sagt i DN den 30 juni: "Men Lena Hjelm-Wallén anser liksom jag att enskilda tjänstemän inte skall göra uttalanden om Sveriges förhållanden till andra länder utan att de har blivit instruerade att göra det." Är detta Lena Hjelm-Walléns uppfattning?

Anf. 19 Statsrådet LENA HJELM-WALLÉN:

Herr talman! Allmänt vill jag säga att det finns anledning att kraftigt understryka betydelsen av en öppen debatt i biståndsfrågor. Jag välkomnar en sådan debatt och anser att den är alldeles nödvändig. Särskilt värdefullt är det om de som har kunskaper och erfarenheter från biståndsområdet vill göra sina röster hörda för att därigenom bidra till en allsidig och kvalificerad debatt. Detta gäller självfallet också de personer som har olika konsultuppdrag från SIDA.

Svensk grundlag tillförsäkrar ju alla yttrandefrihet. En myndighet kan inte förbjuda medarbetare att offentligt uttala sin mening och sin personliga åsikt – i alla frågor, inkl. dem som de själva handlägger. Det är en annan sak om en enskild medarbetare uttalar sig direkt å myndighetens vägnar. Det var bara detta jag ville veta i mitt samtal med Carl Tham. Det kan vara lämpligt att det finns rutiner i verket för hur man skall förfara i sådana sammanhang.

Anf. 20 GUNNAR HÖKMARK (m):

Herr talman! Jag skulle ändå vilja få svar på de frågor jag ställde. Avser Lena Hjelm-Wallén att vidtaga någon åtgärd för att bland SIDA:s medarbetare återupprätta förtroendet för att yttrandefriheten reellt sett också tillkommer dem och att öppna debattinlägg välkomnas? Den andra frågan, som jag också skulle vilja ha svar på, är om det citat jag återgav ur DN den 30 juni är korrekt. Om det är så, innebär det att Lena Hjelm-Wallén inte anser att enskilda medarbetare skall yttra sig om andra länder.

Det är helt uppenbart att ingen enskild medarbetare skall uttala sig på en myndighets vägnar, men i det fall vi här har diskuterat har det varit helt

uppenbart att det har rört sig om personliga inlägg, och det är mot den bakgrunden som jag än en gång vill upprepa min fråga: Är citatet ur Dagens Nyheter ett korrekt återgivande av det samtal som Carl Tham förde med biståndsministern?

Prot. 1986/87:58
22 januari 1987

Om uppgörelsen i försvarsfrågan

Anf. 21 Statsrådet LENA HJELM-WALLÉN:

Herr talman! Det är alldeles omöjligt att kommentera lösryckta citat i hela den här debatten. Dessutom är det så, att det inte är jag utan en annan person som är citerad.

Jag har nyligen berättat vad som förevar vid det tillfälle då jag under ett telefonsamtal frågade Carl Tham om det var verkets eller enskilda tjänstemäns åsikt som återgavs i tidningen. Det är allt som jag har att säga på den punkten.

För övrigt är ju justitiekanslern den centrala myndighet som har att övervaka tillämpningen av tryckfrihetsförordningens regler. Jag utgår från att pågående utredning kommer att klarlägga vad som har skett och att den också kommer att ge vägledning beträffande reglernas tillämpning.

Anf. 22 GUNNAR HÖKMARK (m):

Herr talman! Det är helt klart att JK skall fullfölja denna utredning och att det är justitiekanslern som har ansvaret när det gäller att pröva om något brott mot tryckfrihetsförordningen har begåtts. Men det är också intressant att få veta vilken Lena Hjelm-Walléns uppfattning är. Jag citerar återigen vad Carl Tham sagt: "Men Lena Hjelm-Wallén anser liksom jag att enskilda tjänstemän inte skall göra uttalanden om Sveriges förhållanden till andra länder utan att de har blivit instruerade att göra det."

Återger Carl Tham här biståndsministerns uppfattning eller är det som står här felaktigt?

Anf. 23 Statsrådet LENA HJELM-WALLÉN:

Herr talman! Gunnar Hökmark sade i sitt inlägg efter mitt frågesvar att det är en särskild fråga när enskilda medarbetare uttalar sig direkt å en myndighets vägnar. Det bör finnas rutiner inom verket i det avseendet. Det är den frågan som skall klaras ut. Om enskilda medarbetare uttalar sina personliga åsikter, behöver deras uttalanden naturligtvis inte ha någon förankring i verksledningen.

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på fråga 1986/87:298 om uppgörelsen i försvarsfrågan

Anf. 24 Försvarsminister ROINE CARLSSON:

Herr talman! Anita Bråkenhielm har frågat statsministern om han ämnar ta några initiativ för att förändra den försvarsuppgörelse som nyligen träffats mellan socialdemokraterna och folkpartiet.

Frågan har överlämnats till mig. Svaret på frågan är nej.

Uppgårelsen ligger fast. Uppgårelsen ger både en kvantitativ och en

kvalitativ förstärkning av försvaret. När det gäller frågan om kustkorvetter och Viggan fullföljs de beslut som tidigare fattats.

Anf. 25 ANITA BRÅKENHJELM (m):

Herr talman! Jag tackar försvarsministern för svaret på min fråga till statsministern. Genom att överlämna frågan till försvarsministern har väl statsministern antytt att försvarsministern i fortsättningen skall ta hand om arbetet med försvarsbeslutet. Försvarsministern har hittills inte spelat någon framträdande roll vare sig i detta arbete eller i debatten kring försvarsbeslutet. När han nu, som skedde för en vecka sedan, dyker in i den, sker det med ett magplask, som har efterlämnat inte bara ringar utan kanske t. o. m. svallvågor i vattnet.

Jag lämnar därhän hans antydningar om arbetsuppgifterna för den personal som under senare år mer än all annan personal utsatts för psykisk press och skarpa uppgifter. Den debatten har andra tagit hand om.

Vad jag i dag är intresserad av är Viggan och kustkorvetter samt regeringens förtroende eller brist på förtroende för dessa. På den punkten har jag inte fått något svar.

Frammot sekelskiftet kommer Viggan att vara ryggraden i vårt flygvapen. Försvarsministern tycker att Viggan är "ett passerat stadium". Dessutom är huvuddelen av de kustkorvetter som redan beställts inte ens byggda ännu.

Vad betyder det för omvärldens förtroende för vår säkerhetspolitik om regeringen beträffande grundläggande system i vårt försvar talar om ett "passerat stadium" eller om "stora plåtschabrak"?

Vad gäller Viggan har försvarsministern fått medhåll av folkpartiets försvarsexpert. Jag tror dock att omvärlden tar Hans Lindblads åsikter med "knusende ro". Men det är allvarigare om regeringen inte har förtroende för själva grunden för vårt flygvapen.

Många riksdagsledamöter har, som jag, förgäves försökt få ur försvarsministern något annat än de färdigskrivna svar han haft med sig, men han har ju sina medarbetare med sig och är inte försvarslös. Var då för en gångs skull inte heller svarslös!

För att vinkla min fråga något annorlunda: Är det brist på förtroende för Viggan och kustkorvetterna som gör att regeringen inte vill ha den Viggendivision och de två ytterligare korvetter som moderata samlingspartiet föreslagit? Pengarna räcker till dem också.

Anf. 26 Försvarsminister ROINE CARLSSON:

Herr talman! Låt mig först säga till Anita Bråkenhielm att hon har ringa möjlighet att veta vad jag har medverkat i och inte medverkat i då det gäller förberedelserna och genomförandet av förhandlingarna som har föregått den överenskommelse som träffats. Hon kanske tror sig veta, men det är en helt annan sak än att veta.

Som jag sade i svaret fullföljs de beslut som tidigare fattats om beställningar av fler flygplan. Det innebär att flygvapnet kommer att få ytterligare Jaktviggan under de kommande två åren.

Viggensystemet är internationellt sett mycket konkurrenskraftigt och kommer att utgöra stommen i det svenska luftförsvaret under lång tid än. I

uppgörelsen finns också pengar avsatta för att ytterligare förbättra Viggen-systemet. Det handlar om både beväpning och annan utrustning. När det gäller nysatsningar är det dock mer befogat att rikta in dessa på JAS-systemet än på Viggen. JAS blir ett flygplan som svarar mot 2000-talets krav på stridsflygplan.

Strax efter det att jag tillträdde som försvarsminister 1985 fattade jag beslut om en beställning på ytterligare fyra kustkorvetter. Den beställningen ligger fast, och det innebär att vi totalt kommer att få sex korvetter. Tillförseln av de nya fartygen ger en ökad kapacitet.

I uppgörelsen har vi inte ansett att det finns skäl att göra en utökad beställning av korvetter. För att förbättra invasionsförsvaret har vi i stället valt att prioritera flyget, ubåtssystemet och kustrobotförbanden. Det sker genom att antalet ubåtar utökas genom en livstidsförlängning av Sjöormen. Vi får på så sätt 14 ubåtar. Antalet kustrobotförband utökas kraftigt, och den svenska sjömålsroboten 15 anpassas för att användas av Attackviggen.

Anf. 27 ANITA BRÅKENHJELM (m):

Herr talman! Jag vet mycket väl vilka positiva saker som finns i försvarsbeslutet, och det är bra att dessa finns där. Men jag har fortfarande inte fått svar på min fråga. Pengarna hade räckt även till den Viggendivision som flygvapnet och överbefälhavaren har prioriterat mycket högt, och de hade räckt till två ytterligare kustkorvetter. Det är riktigt att kustkorvetterna framför allt skall användas för invasionsförsvaret – de är byggda för det – men av olika anledningar har de varit tvungna att jaga ubåtar under de senaste åren. Den förstärkning som marinen nu får räcker inte till för att jaga ubåtar på mer än ett ställe åt gången, och därför får man antagligen fortsätta att i ytterligare några år jaga ubåtar förgäves, till skam för omvärlden.

Skall jag ta det som försvarsministern säger om satsningar på JAS som ett löfte om att det verkligen blir en JAS-division före 1992? I försvarsuppgörelsen med folkpartiet har man bara lovat att studera frågan, och det är till intet förpliktigande.

Jag har fortfarande inte fått svar på min fråga. Det finns pengar till Viggen och kustkorvetterna. Pengarna räcker också till att skapa en bred enighet om försvaret. Om det inte är bristande förtroende för materielen som är orsaken till återhållsamheten, måste det vara viljan som fattas.

Anf. 28 Försvarsminister ROINE CARLSSON:

Herr talman! Tillsammans med folkpartiet har vi gjort en saklig bedömning av hur inriktningen av försvaret skall vara de närmaste fem å tio åren. Vi står fast vid den inriktningen, och vi är beredda att medverka till dess fullföljande.

Det är naturligtvis litet ledsamt för moderaterna att inte ha haft någon möjlighet att öva inflytande på försvarsuppgörelsen, men det är mera en intern fråga för moderata samlingspartiet – jag tänker i varje fall inte bekymra mig om den i fortsättningen.

*Om åtgärder mot djur-
plågeri i samband med
svinslakt*

Anf. 29 ANITA BRÅKENHIELM (m):

Herr talman! Först måste jag tacka försvarsministern för att han har gått upp i en debatt. Kors i taket här i kammaren – det har inte hänt så många gånger förr.

Sedan måste jag också tacka för erkännandet att moderata samlingspartiet inte har fått möjlighet att vara med och utöva något inflytande på den här uppgörelsen. Det bekräftar vad som har sagts av vår partiledare och vad som har framskyttat i den allmänna debatten: vi har inte haft en reell möjlighet att vara med. Detta har gjorts upp bakom ryggen på två av de partier som skulle ha haft rätt att diskutera frågan ingående.

Fortfarande kan jag konstatera att eftersom det inte är fråga om brist på förtroende för materielen och inte fattas pengar, så är det brist på vilja hos de två fördragsslutande partierna när det gäller att få med det som skulle ha behövts för att nå en bred enighet kring det svenska försvaret.

Anf. 30 Försvarsminister ROINE CARLSSON:

Herr talman! Jag trodde att Anita Bråkenhielm var förtrogen med händelseförloppet. Moderata samlingspartiet har deltagit i förhandlingarna men i slutskedet valt att ställa sig utanför överenskommelsen.

Anf. 31 ANITA BRÅKENHIELM (m):

Herr talman! Moderata samlingspartiets liksom centerns partiledare kom till s. k. förhandlingar i en försvarsuppgörelse och fick besked om att "det här är klart, det kan icke förhandlas om detta; det kan möjligen talas om nyanser inom den här ramen i försvarskommittén". Det kallar jag inte för att ges möjligheter att vara med och ha ett inflytande.

Hade det funnits en vilja från regeringens sida, så hade det inte varit någon större svårighet att överbygga de små skillnader som fanns, i synnerhet inte som man genom tvåpartiuppgörelsen har anvisat tillräckligt med pengar för att kunna rymma allt det som vi hade velat ha med.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på fråga 1986/87:279 om åtgärder mot djurplågeri i samband med svinslakt

Anf. 32 Jordbruksminister MATS HELLSTRÖM:

Herr talman! Tore Claeson har frågat mig om regeringen har för avsikt att vidta några åtgärder för att förhindra djurplågeri i samband med svinslakt.

Gällande bestämmelser om slakt av husdjur syftar till att förhindra att djuren åsamkas lidande. Det åligger i första hand besiktningsveterinär att tillse att bestämmelserna iakttas.

Det har förekommit rapporter om att slaktsvin återfår medvetandet efter placering i skällkaret. Det är enligt min mening oacceptabelt att sådant inträffar.

Lantbruksstyrelsen är den myndighet som har högsta tillsynen över djurens vård och över behandlingen vid bl. a. slakt. Lantbruksstyrelsen har

med anledning av rapporterade missförhållanden i samband med slakt tillskrivit samtliga överveterinärer vid slakthus och kontrollslakterier för att få en redovisning av situationen och, om missförhållanden har funnits, vilka åtgärder som vidtagits med anledning härav. Svaren bereds för närvarande inom lantbruksstyrelsen. Jag utgår från att denna översyn leder till ett åtgärdsprogram för att förhindra påtalade missförhållanden.

Reglerna för förfarande vid slakt av husdjur ingår även i arbetet med en ny djurskyddslag som sker inom jordbruksdepartementet.

Anf. 33 TORE CLAESON (vpk):

Herr talman! Tack för svaret! Jag noterar som positivt att jordbruksministern tycker att det är oacceptabelt att sådant här inträffar, att lantbruksstyrelsen har begärt att få en redovisning av situationen och att jordbruksministern utgår från att den översyn som skall ske leder till ett åtgärdsprogram för att förhindra påtalade missförhållanden.

Kvar står emellertid frågan varför detta ändå har inträffat, inte minst mot bakgrund av den stora reklamkampanj som Slakteriförbundet startade för något år sedan om bättre omsorg om djuren. Den omsorgen omfattar tydligen inte sådana fall som nu har påtalats.

Problemet är naturligtvis mycket allvarligt, inte minst med hänsyn till att även om det tycks vara helt klart att djurplågeri enligt brottsbalken 16 kap. 13 § har förekommit, så har polisen ändå efter polisanmälan lagt ner förundersökningen och sagt att det inte finns anledning misstänka att brott förövats. Nu är detta inte jordbruksministerns bord, men jag vill ändå påtala det som en egendomlighet i sammanhanget.

Grundorsaken till att detta hänt är naturligtvis den högt uppdrivna takten i samband med slakten – 180–200 grisar per timme – en hantering som för övrigt Astrid Lindgren mycket träffsäkert har beskrivit i Mitt i Expressen för någon vecka sedan och som jag utgår från att jordbruksministern, som var nämnd, har tagit del av. Astrid Lindgren beskriver det på följande sätt: Det är ett helvete konstruerat av människor för att avliva största möjliga antal djur med största möjliga hastighet och under största möjliga stress och ångest för dem som skulle avlivas.

Anf. 34 Jordbruksminister MATS HELLSTRÖM:

Herr talman! Jag tror att vi kan konstatera att Tore Claeson och jag har en mycket likartad syn på dessa missförhållanden, som är oacceptabla. De närmare sambanden försöker lantbruksstyrelsen nu få fram, men det är sannolikt att den högt uppdrivna takten är en av orsakerna. Frågan är då vad man kan göra. Räcker det med att enbart sänka takten eller måste också andra åtgärder till? Det får inte vara så att djuren – även om de snart skall dö – i sina sista livsögonblick skall leva under en stress som är ovärdig.

Jag har egentligen ingenting annat att tillägga än att vi med stort intresse skall ta del av resultaten av lantbruksstyrelsens översyn, både för att det bör vidtas snabba åtgärder och för att det är viktigt, när vi nu inom jordbruksdepartementet arbetar med en ny djurskyddslag, att få klarare begrepp om hur produktionsförhållandena ser ut när det gäller bl. a. slaktsvin men också andra slaktdjur.

Prot. 1986/87:58
22 januari 1987

*Om fiske efter gråsej
och långa i EG:s Nord-
sjözon*

Anf. 35 TORE CLAESON (vpk):

Herr talman! Jag tackar för de förtydliganden och ytterligare uppgifter som jordbruksministern nu lämnade.

Jag vill emellertid säga att det inte bara gäller svinslakt. Med tanke på de djurfabriker som har byggts upp finns det all anledning att regeringen och de myndigheter som är satta att övervaka dessa frågor skärper övervakningen. Det har gått en viss slentrian i kontrollen. Jag har vid samtal med flera länsveterinärer, som egentligen borde ha bättre uppsikt över förhållandena, fått bekräftat att det finns åtskilliga brister i kontrollen på detta område.

Jag tolkar jordbruksministerns svar och hans tillägg här så att man med uppmärksamhet kommer att följa ärendet och vidta de åtgärder som är nödvändiga för en bättre efterlevnad av de bestämmelser som finns och så att större hänsyn tas till att djuren på sitt sätt är som människor och känner plåga och lidande.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på fråga 1986/87:292 om fiske efter gråsej och långa i EG:s Nordsjözon

Anf. 36 Jordbruksminister MATS HELLSTRÖM:

Herr talman! Jens Eriksson har frågat mig om det är tillåtet för svenska fiskare att i EG:s Nordsjözon bedriva riktat fiske efter gråsej och långa av den kvot "others" eller "övriga arter" som Sverige erhöll i överenskommelsen med EG den 12 december 1986 om fiskeutbytet 1987.

Svaret är ja. Den kvot, "övriga arter", på 150 ton, som Sverige erhöll tillkom främst för att tillfredsställa svenska önskemål om ett bättre tillvaratagande av fångster i Nordsjön av i första hand gråsej men även av vissa andra fiskslag som inte är kvotreglerade i EG-överenskommelsen. Kvoten kan även användas för riktat fiske efter långa.

Med tanke på EG:s hårda motstånd mot att ge andra länder möjlighet att fiska efter nya, tidigare icke medgivna fiskslag i Nordsjön så är det en positiv förändring att svenska fiskare nu får möjlighet att fånga gråsej och andra nya arter i EG:s Nordsjözon.

Anf. 37 JENS ERIKSSON (m):

Herr talman! Jag tackar jordbruksministern för svaret på min fråga.

Frågan jag ställde var av sådan art att man praktiskt kan svara ja eller nej, och det tycker jag att jordbruksministern har gjort. Svaret är kort, det är koncist, och det är positivt. Det är bra för mig att kunna ge besked till de fiskare som ställer frågor om detta är tillåtet eller inte. Det är bra för mig, om min båt ligger fast borta i Lerwick eller vad det nu kan vara, att kunna telexera eller telegrafera ett direkt utdrag ur riksdagens protokoll att det här är tillåtet. Det är värdefullt. Man slipper då att i efterhand försöka tolka vad som avsågs och vad som inte avsågs.

Jordbruksministern säger i svaret att det är nya arter som vi har fått kvoter på. För mig är det inga nya arter. Vi har alltid fiskat dessa arter i Nordsjön. Vi

har av tradition fiskat såväl makrill och gråsej som alla andra arter som finns i Nordsjön, räkor och allt vad det nu kan vara. Det är inga nya arter. Tyvärr upphörde detta den första januari 1977, men vi har ändå gammal tradition att fiska dessa arter.

Jag tackar än en gång för svaret. Det var positivt.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Svar på fråga 1986/87:295 om fruktimporten

Anf. 38 Jordbruksminister MATS HELLSTRÖM:

Herr talman! Wiggo Komstedt har frågat mig om anledningen till att importstoppet för äpplen hävs nästan en månad tidigare i år än förra året.

Importregleringen på äpplen och päron handhas av statens jordbruksnämnd, som beslutar om första fria importdag efter förslag från representanter för odling och importörer. Parterna hade flera resultatlösa överläggningar under december 1986. Ärendet kom därför upp till behandling i jordbruksnämndens styrelse den 13 januari i år: Styrelsen beslutade då enhälligt att tillåta licensfri import av äpplen fr. o. m. fredagen den 23 januari 1987 – det torde vara i morgon.

Vid en fortsatt normal försäljning beräknades de svenska lagren vara tömda efter cirka tre veckor, räknat per den 13 januari. För en mjuk övergång mellan svensk och importerad frukt med garanterad tillgång av äpple till rimliga priser hade nämnden att finna en tidpunkt inom treveckorsperioden. De svenska priserna konstaterades ligga 60–70 % över motsvarande danska och västtyska kvaliteter. Dessutom hade de svenska priserna ökat med ca 30 % över fjolårets nivå. Från konsumentsynpunkt bedömdes behovet av kompletteringsimport motiverad, eftersom även vissa brister påtalats beträffande kvalitet och sortimentsfördelning i den nu marknadsförda svenska frukten.

Detta är anledningen till att jordbruksnämndens styrelse beslöt att häva importstoppet för äpplen en knapp månad tidigare i år än förra året.

Anf. 39 WIGGO KOMSTEDT (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet för svaret.

Genom modern lagringsteknik kan vi i dag lagra den svenska höstskörden av framför allt äpple under många månader. Vi har alltså möjligheter att flera månader efter skörden äta svensk frukt.

Vi har från den tid när vi börjar skörda den svenska frukten ett importstopp. Det gäller till efter årsskiftet; tidpunkten förhandlas fram och varierar från år till år. Förra året var det, som jag har sagt i min fråga, den 17 februari som var frisläppandedatum. I år är det satt till den 23 januari, dvs. nästan en månad tidigare.

Det fanns vid den tidpunkten i fjol ungefär lika stora lager som i år. Ett tidigare datum kunde ha varit motiverat om den svenska frukten hade varit slutsåld eller hade haft en dålig kvalitet. Men frukt finns, och av hög kvalitet. Den 13 januari, den dag som importstoppets upphävandedatum fastställdes,

fanns enbart i den ekonomiska föreningen Förenade Frukt i Kivik cirka tre miljoner kilo i kyllagren. Det kunde ett tiotal av Skånes riksdagsledamöter själva se för ca 2 veckor sedan. De hade tillfälle att på ort och ställe besöka företaget och konstatera att där fanns utmärkta varor kvar i kyllagren. Att inte konsumera den svenska frukten är nationalekonomiskt slöseri, och det är oroande för sysselsättningen i de delar av landet där fruktodling, hantering och industri är mycket dominerande inslag.

I svaret säger statsrådet att den svenska frukten kan vara slutsåld när den importerade frukten kommer. Jag tror inte det. Beställningar av svensk frukt har varit mycket små sedan datumet för hävandet av importstoppet blivit känt. Det blir inte någon mjuk övergång. Båtarna är redan på väg till Sverige. Frukten ligger i frihamnarna långt innan importstoppet hävts.

Statsrådet hänvisar till att de svenska priserna ligger över de danska och västtyska. Detta beror på att EG dumpar stora kvantiteter som kommer från de subventionerade odlingarna inom EG. Näringsen har inte något stöd från staten och vill inte heller ha det. Jag tycker det vore en rimlig hjälp att inte häva importstoppet tidigare än förra året, när man vet att det finns så pass stora kvantiteter frukt av god kvalitet. Jag tycker inte statsrådets svar är tillfredsställande.

Anf. 40 Jordbruksminister MATS HELLSTRÖM:

Herr talman! De kriterier som jordbruksnämnden använder i sina bedömningar är: uppgifter om odlingens lager, sortiment och kvalitet, prisutvecklingen för svenskodlad frukt i relation till prisutvecklingen för annan frukt, förväntad försäljningsutveckling och restlager. Jordbruksnämnden har gjort den bedömningen att de 2 400 ton som fanns i lagren den 12 januari skulle gå åt på ungefär 3 veckor vid normal försäljning.

Beträffande prissituationen kan jag säga att oberoende av i vilken mån de västtyska och danska priserna är mer dumpade i år än tidigare kvarstår att de svenska priserna har ökat med 30 % över fjolårets nivå. Det har uppenbarligen vägts in i det enhälliga beslut som jordbruksnämndens styrelse har fattat.

Dessutom har handeln påtalat vissa brister beträffande kvaliteten i de kvarvarande svenska äppelagren. Det är uppenbarligen så att dessa tre faktorer har spelat en roll vid det enhälliga beslut som jordbruksnämnden fattade.

Anf. 41 WIGGO KOMSTEDT (m):

Herr talman! Jag undrar om statsrådet har kontrollerat lantbruksnämndens uppgifter om kvantiteterna inför morgondagen när importstoppet hävs. Det kunde vara intressant att veta om teorierna är riktiga. Enligt den information jag har fått stämde inte teorierna i början av denna vecka.

När det gäller kvaliteten sade jag tidigare att ett antal riksdagsledamöter har kunnat konstatera att den frukt som ligger i moderna lager med ordentlig tillslutning – som hos Förenade Frukt bl. a. – kan klara kvaliteten under mycket lång tid. Vi kunde konstatera att kvaliteten var utmärkt. Jag tror inte att importörernas synpunkter är riktiga. Det är klart att dessa gröna, vackra äpplen som vi får in från utlandet ser mycket smakliga ut. De är ju badade i kemikalier, kemikalier som vi här i Sverige inte får bespruta fruktträden med

ens 14 dagar före skörd. Jag undrar hur detta kan ligga till grund för ett återopande av kvaliteten i det här sammanhanget. Men detta är en annan del av problemkomplexet som vi inte skall diskutera i dag.

Jag vågar hävda att det fortfarande finns stora kvantiteter i lager. Jag tycker det är nationalekonomiskt slöseri, statsrådet, att handskas med detta på det här sättet, frihandelsvän som jag är.

Överläggningen var härmed avslutad.

12 § Meddelande om interpellation

Meddelades att följande interpellation framställdes

den 22 januari

1986/87:151 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till socialministern om bostadsförhållandena för personer med sociala problem:

I ett regionalt TV-program – Sydnytt – uttalade nyligen generaldirektören för socialstyrelsen, Maj-Britt Sandlund, att Malmö kommun bryter mot socialtjänstlagen.

Bakgrunden till uttalandet var att Malmö kommun haft svårigheter i enstaka fall att ordna bostad åt familjer med sociala problem. T. ex. har en familj sedan januari 1986 bott på hotell till en kostnad av 65 000 kr. i månaden.

Bland ansvariga i Malmö kommun är man förvånad och upprörd över generaldirektörens uttalande. Enligt dessa har generaldirektören inte kontaktat sociala myndigheter i Malmö kommun innan uttalandet gjordes, vilket måste anses förvånansvärt. Om så hade skett hade förhoppningsvis generaldirektören inte gjort sitt uttalande.

Inom Malmö kommun har man gjort stora insatser för att även människor, med sociala problem skall kunna erhålla en bostad. Stora ekonomiska och personella resurser har satts in för att lösa dessa problem.

Som alla med erfarenhet av social verksamhet borde känna till är det svårt att ordna bostad åt människor med sociala problem. De sociala myndigheterna i Malmö är medvetna om att hotellboende inte är en bra lösning!

Mot den här bakgrunden frågar jag statsrådet:

Vilka åtgärder är statsrådet beredd vidta för att stödja utsatta kommuner i deras strävan att lösa bostadsproblemen för kommuninnevånare med sociala problem?

Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställdes

den 21 januari

1986/87:306 av *Jörn Svensson* (vpk) till finansministern om användningen av miljövänligt papper:

Enligt vad jag observerat skall riksskatteverket upphandla en ny typ av kuvert för skattemyndigheternas räkning. Man avser tydligen att gå över från de bruna kuverten av mer miljövänligt papper till vita, klorblekta kuvert. Det gäller en stor upphandling.

Före jul behandlade finansutskottet och riksdagen frågor om användning av miljövänligt papper. Riksdagen uttalade då att statens myndigheter i större utsträckning borde använda sådant papper. Möjligheterna att minska användningen av klor och klorblekt papper sammanhänger med att man får bredare marknad för miljövänligt papper.

Mot bakgrund härav vill jag fråga finansministern:

Avser finansministern att vidta åtgärder för att bringa RSV:s beställningar av pappersprodukter i bättre överensstämmelse med riksdagens uttalanden?

den 22 januari

1986/87:307 av *Gullan Lindblad* (m) till statsrådet Georg Andersson om kommunernas inflytande vid utplaceringen av flyktingar:

Kils kommun har förklarat sig villig att ta emot ett tjugofemtal chilenska flyktingar. Allt var planerat och klart för detta mottagande, när invandrarverket nu meddelat att kommunen i stället skall ta emot iranier.

Kommunen har helt byggt upp mottagandet för en viss grupp flyktingar och har planerat för tolkservice, boende, framtida arbetsmöjligheter osv., när man plötsligt får besked om att invandrarverket beslutat sända en *annan* grupp, för vilken kommunen inte anser sig ha någon beredskap.

Det skedda tycks tyvärr innebära att kommunen inte alls kommer att ta emot några flyktingar under 1987.

I anledning av det skedda vill jag fråga invandrarministern:

Är invandrarministern beredd att verka för att kommunerna skall få möjlighet att själva bestämma vilken grupp flyktingar de vill ta emot?

14 § Kammaren åtskildes kl. 15.29.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON